

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 139/2021
23.03.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Споменке Зарић и Бисерке Живановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Мирјана Весовић, адвокат из ..., против туженог „Форма идеале“ д.о.о. Крагујевац, чији је пуномоћник Марија Шундић, адвокат из ..., ради поништаја решења, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2510/19 од 03.09.2020. године, у седници већа одржаној 23.03.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2510/19 од 03.09.2020. године.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев туженог за накнаду ревизијских трошкова.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крагујевцу П1 712/18 од 20.03.2019. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да суд утврди да је тужиоцу незаконито престао радни однос заснован дана 16.09.2006. године, а престао 25.03.2015. године код туженог. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да суд утврди да је без правног дејства решење о престанку радног односа тужиоца код туженог број ...-.../... од 19.03.2015. године. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да суд обавезе туженог да му на име накнаде штете по основу незаконитог престанка радног односа исплати износ од десет зарада које би запослени остварио да ради у износу од 369.541,20 динара. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужилац да туженом на име трошкова парничног поступка исплати износ од 171.750,00 динара, са законском затезном каматом од извршности па до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2510/19 од 03.09.2020. године, ставом првим изреке, укинута је првостепена пресуда. Ставом другим изреке, усвојен је тужбени захтев и утврђено да је тужиоцу незаконито престао радни однос заснован дана 16.09.2006. године, а престао 25.03.2015. године код туженог и утврђено да је без правне важности решење о престанку радног односа број ...-.../... од 19.03.2015. године, донето од стране туженог. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу исплати накнаду штете по основу незаконитог престанка радног односа у износу од

десет зарада које би тужилац остварио да је радио у укупном износу од 369.541,20 динара. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 275.250,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, ревизију је благовремено изјавио тужени због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, погрешне примене материјалног права и битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП учињене у поступку пред другостепеним судом.

Испитујући побијану одлуку у смислу одредбе члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 18/20), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија туженог неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности, нити има других битних повреда на које се ревизијом указује.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у запослен код туженог на пословима ... – ... од 16.09.2006. године, у ... као месту рада. Дана 27.02.2015. године, тужени му је понудио да потпише анекс уговора о раду, на основу кога би био упућен на рад код другог послодавца, на дванаест месеци, на послове ..., у складу са закљученим Споразумима о пословно-техничкој сарадњи и о упућивању и преузимању запослених код другог послодавца. Тужиоцу је остављен рок од осам дана да се на наведену понуду изјасни. Тужилац је на понуду уложио приговор 04.02.2015. године и тражио опис послова ... које је требало да обавља код новог послодавца, а с обзиром на здравствено стање, те је ставио и примедбу због уговарања пробног рада код новог послодавца на шест месеци. Према извештају Дома здравља „Вождовац“ од 11.08.2010. године, тужилац није у могућности да подиже терет тежи од пет килограма. Тужилац није потписао анекс уговора о раду, због чега је тужени дана 19.03.2015. године донео решење о престанку радног односа, које је тужиоцу уручено 01.04.2015. године.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да је тужилац имао законску обавезу да потпише понуђени анекс уговора о раду, а затим уколико сматра да је исти незаконит, да пред надлежним судом оспорава његову законитост. Како тужилац у остављеном року од осам дана није потписао анекс уговора о раду, то су се стекли услови да му престане радни однос применом одредбе члана 179. став 5. тачка 2. Закона о раду.

Другостепени суд је након одржане расправе укинуо првостепену одлуку и усвојио тужбени захтев тужиоца као основан и поред тога што тужилац није потписао понуђени анекс уговора о раду. Према ставу другостепеног суда тужилац је задржао право да у судском поступку поводом отказа уговора о раду оспорава и законитост понуђеног анекса, а за који је другостепени суд утврдио да је незаконит и из наведених разлога поништио решење о отказу уговора о раду тужиоцу.

Према становишту Врховног касационог суда, правилно је другостепени суд применио материјално право када је усвојио тужбени захтев тужиоца.

Одредбом члана 179. став 5. тачка 2. Закона о раду ("Службени гласник РС" бр. 24/05...75/14) прописано је да запосленом може да престане радни однос ако за то постоји оправдан разлог који се односи на потребе послодавца и то ако одбије закључење анекса уговора о раду у смислу члана 171. став 1. тачка 1 – 5 овог закона.

Одредбом члана 171. став 1. тачка 3. Закона о раду, прописано је да послодавац може запосленом да понуди измену уговорених услова рада (анекс уговора) ради упућивања на рад на одговарајући посао код другог послодавца, у складу са чланом 174. овог закона. Одредбом члана 174. став 1. истог закона, прописано је да запослени може да буде привремено упућен на рад код другог послодавца на одговарајући посао ако је привремено престала потреба за његовим радом, дат у закуп пословни простор или закључен уговор о пословној сарадњи, док трају разлози за његово упућивање, а најдуже годину дана.

Правилна примена наведених законских одредаба подразумева да послодавац може запосленом да понуди измену уговорених услова рада и да га упути на рад код другог послодавца уз испуњење одређених услова, а између осталог да послови на које ће бити премештен буду одговарајући. У конкретном случају, тужени је доставио тужиоцу писмену понуду за закључење анекса уговора о раду и оставио му рок за изјашњење, али је занемарио чињенице да тужилац има здравствених проблема, да ће послове обављати код другог послодавца и да би због ограничених здравствених способности за обављање рада могао да сноси последице код новог послодавца уколико не би могао да обавља послове на које је премештен. Значи, како тужени није дао опис послова које ће тужилац обављати као ..., а имајући у виду његове ограничене радне способности (не сме да подиже терет тежи од 5 кг) то је у конкретном случају изостао услов за давање понуде за закључење анекса уговора о раду да је реч о одговарајућем послу. Како је изостало образложење туженог о наведеним чињеницама, то није било места отказу уговора о раду тужиоцу, док се ове чињенице не утврде или отклоне, јер од истих зависи да ли је тужилац способан за обављање понуђеног посла. Из наведених разлога, по оцени Врховног касационог суда правилно је побијаном одлуком поништено решење о отказу уговора о раду као незаконито, с обзиром да је понуђени анекс незаконит, јер није у складу са одредбама члана 171. и 174. Закона о раду.

Тачно је, како се истиче у ревизији, да тужени нема обавезу да одговори на приговор, али је у конкретном случају морао да образложи у чему се састоје послови ... на које је тужилац требало да буде распоређен код другог послодавца из претходно наведених разлога, а нарочито у ситуацији када је тужени био упознат са здравственим стањем тужиоца још од 2010. године.

Неосновано се ревизијом туженог указује да је законом прописано да одбијање закључења анекса уговора о раду представља отказни разлог и да је тужени поштовао законом предвиђени поступак, као и да је поништавајући отказ уговора о раду, који је отказан у складу са законом, тужени поступао у складу са праксом према којој је довољно водити спор против отказа, а не против незаконитог анекса уговора о раду, који у ствари није ни закључен. Ово из разлога што запослени може да бира или да закључи анекс да би остао у радном односу, а онда да захтева у судском поступку оцену његове законитости или да одбије понуду за закључење анекса и добије отказ по члану 179. став 5. тачка 2. Закона о раду, као што је у конкретном примеру случај, па

затим да побија отказ у судском поступку, а истовремено да се у том поступку цени као претходно питање и законитост понуђеног анекса уговора о раду који тужилац није потписао.

Осталим наводима ревизије се не утиче на законитост и правилност побијане одлуке.

Из наведених разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

Одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка, јер по овом правном леку тужени није успео, те је донета одлука као у ставу другом изреке, применом одредбе члана 165. ЗПП.

**Председник већа - судија
Јасминка Станојевић,с.р.**

За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић